

החגים באים, אז במה כדאי להתמקד?

החגים מתקרבים ומדינת ישראל נכנסת לתקופה של קניות אובססיביות, חופשות בבתי הספר ובמקומות העבודה ופקקי תנועה בדרך ל"חיק הטבע". כל דבר אפשרי נדחה ל"אחרי החגים", סעודות משפחתיות מתנהלות אצל הסבתות והדודות, ילדים נוסעים על רולרז ואופניים ברחובות ביום כיפור ויש גם כאלה שהולכים לבית הכנסת ובדרך כלל לא מבינים דבר וחצי דבר ממה שהם אמורים להגיד שם, מתוך "מחזור התפילות לימים נוראים".

המציאות הישראלית הזו, שחוגגת באובססיביות חגים שהיא איננה מבינה את משמעותם ואינה מתחברת אליהם באמת, מעלה מאליה את השאלה אודות משמעותם של החגים וכיצד לעשות אותם רלוונטיים לנו כיום, ובפרט לאנשים שמחפשים חיים בעלי משמעות? את השאלות הללו אני שואל כבר שנים רבות, יחד עם משפחתי וקהילת החברים שלי, שוב ושוב אנחנו מוצאים שכשמגלים את המשמעות העיקרית של החגים, זו המסתתרת מאחורי המלל האין-סופי של בית הכנסת, לא רק שניתן לעשות את החגים לעניין משמעותי עבורנו, אלא שזה פשוט גם כדאי!

במאמר הקצר הזה אני רוצה לתת טיפים קצרים, נקודות למחשבה, ביחס לראש השנה, יום הכיפורים וסוכות. להציע הסתכלות על מכלול חגי תשרי, שמאפשרת לכל אדם-דתי, מסורתי או חילוני-להתחבר לעומק הדברים, ובפשטות.

ראש השנה – מה באמת חשוב?

מה שחשוב בראש השנה זה לשאול את עצמנו מה באמת חשוב. מה באמת חשוב לנו בחיים? ברור שאנחנו רוצים להיות בריאים ושתהיה הפרנסה מצויה וכולי, אבל זה לא מספיק. השאלה הגדולה של ראש השנה היא בשביל מה אני חי?

מספרים על נזיר בודהיסטי שהצליח לקבץ עשרה רופי (= בערך שקל אחד). בחמישה רופי הוא קנה כיכר לחם ובחמשת הרופי האחרים הוא קנה לעצמו פרח. שאלו אותו "למה לך הפרח? לא חבל על הכסף?" והוא הניף את כיכר הלחם ואמר "קניתי את זה כי מזה אני חי" ואז הוא הניף את הפרח ואמר "ואת זה קניתי כי בשביל זה אני חי!".

ראש השנה זה יום שבו שואלים כל אחד ואחת מאתנו: "מהו הפרח שלך?".

ספרי החסידות והמוסר חוזרים שוב ושוב על הלימוד הזה. אנשים באים לראש השנה ויודעים שזהו "יום הדין", יום שבו נחתכים גורלות לחיים ולמוות, לבריאות ולחולי, ולעניות ולעשירות, ולכן הם ממלאים את היום בתפילות בקשה לחיים טובים, בריאים וגדושי פרנסה. אבל לא זה העניין של ראש השנה- אומרים המורים הגדולים לאורך הדורות כולם- העניין של ראש השנה הוא לקבל על עצמך באמת את "מלכות שמים", מלכות האלוהים.

כולנו מקבלים על עצמנו סוג מסוים של "מלכות", במודע ושלא במודע אנחנו עושים זאת. כשאני מקדיש את חיי למשהו- אני כאילו מקבל אותו כמלך שלי. אם חיי מוקדשים לעסק שלי, העסק שלי הופך להיות המלך שלי. כשקורה משהו בעסק מייד אני מתייצב שם, כי זה הדבר החשוב ביותר בחיי. הכל יידחה הצידה. המשפחה, חיי הרוח או שאר דברים שאני אוהב לעשות- כי "העסק מחייב זאת", כלומר: "המלך" דורש זאת.

בראש השנה שואלים אותנו: "מי המלך שלך?" מהו הדבר שבאמת באמת עומד בראש סדר העדיפויות שלך בחיים? בשביל מה את/ה/חיה? זה כאילו שמחלקים בשמים קיצבה של שפע, ושואלים אותך: "כן, אנחנו מבינים שאתה רוצה חיים, אבל בשביל מה? מה תעשה עם החיים שניתנו לך? מה תעשה עם השפע שתקבל?".

לכן מומלץ לאדם לקבל על עצמו "עול מלכות שמים" בראש השנה, והכוונה היא שחיי הרוח יעמדו בראש סדר העדיפויות שלי בחיים. שזה יהיה "המלך" שלי וזה מה שיכתוב את מה אני עושה ומה לא, ומתי.

כמובן, האופן שבו מתנהלת המחויבות לחיי הרוח שונה מאדם לאדם. לאחד זו מחויבות לחיים של נתינה וחסד ולאחר זו מחויבות למשמעת פנימית, לאחד זו מחויבות לשמירה על הטבע ולאחר זו מחויבות לגדל ילדים שמחים ובעלי נפש פתוחה. כל שנה שואלים אותנו מבפנים- מהשמים הפנימיים- אז מה הפרח שלך השנה הזו? בשביל מה אתה חי?

נכתב ע"י רבי אוהד אזרחי, מתוך הספר: חגיגה- מבט חדש לחכמת הלוח העברי ומשמעות חגי ישראל)